

REPUBLIKA HRVATSKA
ŽUPANIJSKO DRŽAVNO ODVJETNIŠTVO
U S P L I T U
Split, Gundulićeva 29a

BROJ: S-DO-599/2022
Split, 14. travnja 2025.

DJ/AD

TRGOVAČKI SUD U SPLITU

Na broj: St-775/2021

S P L I T

RAZLUČNI VJEROVNIK: REPUBLIKA HRVATSKA, OIB: 52634238587, Ministarstvo financija, zastupano po Županijskom državnom odvjetništvu u Splitu

STEČAJNI DUŽNIK: ETNO ONE d.o.o. u stečaju, Put Žnjana 1E, OIB: 02228270316

R E V I Z I J A

protiv rješenja Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske,
broj PŽ-4261/2024 od 14. studenog 2024.
u predmetu Trgovačkog suda u Splitu broj St-775/2021

-
1. Rješenjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Revd-155/2025 od 26. veljače 2025. dopušteno je revidentu podnošenje revizije protiv drugostupanjskog rješenja Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj PŽ-4261/2024 od 14. studenog 2024. u odnosu na pravna pitanja:
 - 1) Ima li zaštita dostojanstva ovršenika (stečajnog dužnika) iz čl. 6. Ovršnog zakona prednost pred unovčenjem nekretnine na četvrtoj dražbi za minimalni iznos?
 - 2) Je li cilj stečajnog postupka puko unovčenje ili skupno namirenje podjelom prikupljenih sredstava vjerovnicima u smislu odredbe čl. 3. Stečajnog zakona?
 2. Revident sukladno gore navedenom rješenju protiv drugostupanjskog rješenja podnosi reviziju u smislu odredbe čl. 382. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine, broj: 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22 i 155/23 dalje: ZPP).
 3. Rješenjem Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, broj PŽ-4261/2024 od 14. studenog 2024. odbijena je kao neosnovana žalba razlučnog vjerovnika podnesena protiv rješenja o dosudi Trgovačkog suda u Splitu broj St-775/2021 od 3. listopada 2024. Ovim rješenjem o dosudi nekretnina utvrđene vrijednosti

od 295.000,00 EUR, prodana je na četvrtoj elektroničkoj javnoj dražbi za iznos od 4.051,00 EUR.

4. U bitnom drugostupanjski sud nalazi kako je pravilno zaključio prvostupanjski sud da iz odredbe čl. 247. Stečajnog zakona Narodne novine broj: 71/15, 104/17, 36/22 i 27/24, dalje: SZ) proizlazi da je samo u odnosu na prvu, drugu i treću dražbu propisana vrijednost ispod kojih se imovina ne može prodati, dok je za četvrtu dražbu samo određena najmanja moguća prodajna cijena, bez obzira na utvrđenu vrijednost nekretnine. Prema tome kad se prodaja imovine dužnika vrši putem elektroničke javne dražbe, zakonom nije određen iznos ispod kojeg se imovina ne može prodati na četvrtoj dražbi, pa unatoč očiglednom nerazmjeru između utvrđene vrijednosti nekretnine i najviše ponuđene cijene, prvostupanjski sud s obzirom na nespornu činjenicu da je četvrta dražba uspješno provedena na zakonit način, nije mogao donijeti drugačiju odluku osim dosuditi nekretninu najpovoljnijem ponuditelju. Drugostupanjski sud kao uostalom i prvostupanjski ne nalazi da je prodaja predmetne nekretnine protivna javnom moralu i suprotna zakonu, jer je provedena sukladno izričitim odredbama zakona, prema kojima se na četvrtoj dražbi nekretnina može prodati po bilo kojoj cijeni, većoj od propisane početne cijene (1,00 EUR), neovisno o utvrđenoj vrijednosti nekretnine, a sud je dužan postupati u okviru postojećih zakonskih odredbi. Ovakvo mehaničko tumačenje nije prihvatljivo iz razloga koji se izlažu u nastavku.
5. U odnosu na činjenični supstrat revident navodi kako je na provedenoj četvrtoj elektroničkoj javnoj dražbi za nekretninu koja se prodavala kao zadnja važeća i najviša ponuda evidentirana ona ponuditelja ETNO ONE d.o.o. u iznosu od 4.051,00 EUR. Ta ponuda ujedno je čak 72 puta manja od utvrđene vrijednosti i čini tek nešto više od 1% utvrđene vrijednosti imovine koja se dosuđuje. Osim toga najviša ponuda je 30 puta manja od upisanog založnog prava razlučnog vjerovnika i čini tek nešto više od 3% tražbine koja je osigurana založnim pravom na nekretnini koja se prodaje. Uvažavajući ovako činjenično stanje, razlučni i stečajni vjerovnik očitovao se sudu podneskom od 6. rujna 2024. kako ovu nekretninu ne bi trebalo dosuditi za gore navedeni iznos obzirom bi se tom radnjom povrijedilo dostojanstvo stečajnog dužnika (ovršenika), a na način kako to propisuje odredba članka 6. Ovršnog zakona (Narodne novine broj 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17, 131/20, 114/22 i 6/24, dalje: OZ).
6. Uz navedeno i po stavu revidenta sud ne bi trebao uvažiti raspolaganje stranaka koja su u suprotnosti sa prisilnim propisima i pravilima javnog morala. U tom smislu i po stavu revidenta ugroženo je dostojanstvo stečajnog dužnika i njegovih vjerovnika, jer je dosuda nekretnine za iznos koji je 72 puta manji od utvrđene vrijednosti krajnje nepovoljna za dužnika, razlučnog vjerovnika i stečajne vjerovnike, a zadaća suda trebala bi biti osigurati da ova prodaja kako za dužnika, tako i za razlučnog vjerovnika i stečajne vjerovnike bude što manje nepovoljna, a čini se kako je prodaja imovine po cijeni od 4.051,00 EUR posve nepovoljna kako za dužnika, tako i za razlučnog vjerovnika, ali i sve stečajne vjerovnike.
7. Uvažavajući prednje, ova prodaja je, a na tragu stavova najvišeg suda (usp. Rev-701/2014) po svojoj naravi protivna javnom moralu i kao takva

neprihvatljiva, a što za posljedicu ima njenu ništavost, radi čega sud nije trebao dopustiti ovako raspolaganje u korist bilo kojeg ponuditelja. Vrhovni sud Republike Hrvatske odluci broj Rev-701/2014 pravilno zaključuje kako ovršni sud (ovdje stečajni sud) mora poštivati dostojanstvo ovršenika (ovdje stečajnog dužnika) i osigurati da ovrha (ovdje unovčenje) bude najmanje nepovoljno, a ovdje je posve nepovoljno kako za dužnika (jer je kupovna nedostatna za namirenje izravnih i neizravnih troškova), ali i za vjerovnike, a posebno za založnog vjerovnika.

8. Prema OZ-u zaštita dostojanstva ovršenika propisana je u odredbi čl. 6. na način da se pri provedbi ovrhe i osiguranja pazi na dostojanstvo ovršenika, odnosno protivnika osiguranja te na to da ovrha, odnosno osiguranje za njega budu što manje nepovoljni. U ovoj odredbi sadržano je načelo zaštite ovršenika koje je formulirano dužnošću tijela koje vodi postupak pri provedbi ovrhe paziti na dostojanstvo ovršenika i da ovrha za njega bude što manje nepovoljna.
9. Prema SZ-u u odredbi čl. 2. (omaškom u postavljenom pitanju navedeno čl. 3.) propisan je cilj postupka pa se tako stečajni postupak provodi radi skupnoga namirenja vjerovnika stečajnoga dužnika, unovčenjem njegove imovine i podjelom prikupljenih sredstava vjerovnicima.
10. Odredbom čl. 247. SZ-a propisano je da se nekretnina na kojoj postoji razlučno pravo prodaje u stečajnom postupku uz odgovarajuću primjenu pravila ovršnog postupka o ovrsi na nekretnini (stavak 1.), da prodaju nekretnine provodi Financijska agencija (stavak 4.), da se nekretnina ne može prodati na prvoj dražbi ispod tri četvrtine utvrđene vrijednosti nekretnine, na drugoj dražbi ispod jedne polovine utvrđene vrijednosti i na trećoj dražbi ispod jedne četvrtine utvrđene vrijednosti nekretnine (stavak 5.), da se na četvrtoj dražbi nekretnina prodaje po početnoj cijeni od 1,00 EUR (stavak 6.).
11. Uvažavanjem cilja postupka i načela postupka sud je dosudom nekretnine za iznos od 4.051,00 EUR nakon četvrte dražbe povrijedio dostojanstvo stečajnog dužnika i osujetio cilj samog stečajnog postupka.
12. Tome se s druge strane suprotstavlja učinkovitost stečajnog postupka, ali ostvarenja toga cilja ne može imati prednost pred namirenjem vjerovnika iz vrijednosti imovine stečajnog dužnika. Činjenica da SZ-e ne propisuje zaštitu dostojanstva ne govori u prilog tome da sud ne treba voditi računa o dostojanstvu. Ovo stoga što referentna odredba čl. 247. SZ-a upućuje na odgovarajuću primjenu pravila ovršnog postupka, a zaštita dostojanstva nije ništa drugo nego pravilo (načelo) ovršnog postupka iz čl. 6. OZ-a. Utoliko i dosljedno primjenjujući to načelo sud ne bi trebao dosuditi nekretninu budzašto ili samo zato što je istaknuta ponuda veća od 1,00 EUR.
13. Ako je u stečajnom postupku naglasak na namirenju i zaštiti, a obzirom stečajni dužnik više ne ispunjava dospjele novčane obveze, onda dosudom imovine za vrijednost koja je više od sedamdeset puta manja od one utvrđene zaključkom o prodaji u potpunosti izostaje cilj stečajnog postupka odnosno namirenje i zaštita vjerovnika stečajnog dužnika posebice jer se radi o skupnom namirenju vjerovnika.

14. Nesporno elektronička dražba osigurava bržu i jednostavniju prodaju, pa je u tom smislu i prodaja na četvrtoj dražbi posljednji korak prema skupnom namirenju vjerovnika, ali taj korak ne bi trebao biti protivan cilju odnosno vjerovnike stečajnog dužnika u tom koraku treba zaštititi od prodaje za minimalan iznos i tako jamčiti dostojanstvo samom dužniku i posredno njegovim vjerovnicima. Naime, ovdje treba sagledavati dostojanstvo dužnika šire pa se ono tako proteže i na njegove vjerovnike koji se sada skupno namiruju iz njegove imovine. Ovi vjerovnici nisu ovrhovoditelji već osobe koje se na prijedlog samog dužnika, dakle ovršenika, (jer je prodaja određena po samom zakonu, usp. čl. 247. SZ-a) namiruju iz vrijednosti njegove imovine. Upravo se stoga i njihovo dostojanstvo treba štiti jer je u stečajnom postupku naglasak i na zaštiti vjerovnika.
15. Uvažavanjem gore navedenog očigledno je sporan uspjeh četvrte dražbe. Naime, sud donošenjem rješenja o dosudi smatra kako je ova uspjela činjenicom da je zadnja najviša ponuda iznosila više od 1,00 EUR čime su se ispunili uvjeti za donošenje takvog rješenja. Suprotno takvom stavu ova dražba po stavu razlučnog i stečajnog vjerovnika nije uspjela radi čega se vjerovnik prije donošenja rješenja o dosudi, a netom po primitku izvještaja o provedenoj elektroničkoj žalbi, obratio sudu (usp. podnesak od 6. rujna 2024.).
16. Upravo u tom podnesku od 6. rujna 2024. vjerovnik ukazuje na povredu dostojanstva stečajnog dužnika i njegovih vjerovnika i traži zaštitu radi ostvarenja cilja postupka. Suprotno zaključku suda koji je donio rješenje o dosudi 3. listopada 2024. vjerovnik se izričito očituje o neuspjeloj dražbi i protivi se dosudi za neznatan iznos kojim se ne mogu namiriti niti troškovi postupka, a čemu je također sud trebao voditi računa u ostvarenju zaštite vjerovnika i samog dužnika.
17. Ovo načelo (čl. 6. OZ-a) dodatno ojačava odredba čl. 94. st. 2. OZ-a, a prema kojoj sud ocjenjuje je li prodaja svrhovita s obzirom na vjerojatnu visinu iznosa djelomičnog namirenja. Dosljedno primjenjujući ovo pravilo ovršnog postupka i u situaciji kada se ovrha (prodaja) ne obustavlja sud je trebao prodaju oglasiti nevažećom jer je načelo propisano odredbom čl. 6. OZ-a teško narušeno. Sasvim jednostavno rečeno prodaja (po rješenju o dosudi) ne udovoljava osnovnom zahtjevu stečajnog postupka, baš suprotno, takva prodaja ima značaj posredne kazne za stečajnog dužnika i njegove vjerovnike, a sve to suprotno cilju postupka.
18. Osim toga i ne manje važno sud je u ostvarenju cilja stečajnog postupka vezan i pravnim pravilom iz čl. 3. ZPP-a, a kojim je propisano da sud neće uvažiti raspolaganja stranaka koja su u suprotnosti s prisilnim propisima i pravilima javnog morala, a izvan svake sumnje ovdje se radi baš o takvom raspolaganju. Uvažavajući kako se pravila parničnog postupka u smislu odredbe čl. 10. SZ-a primjenjuju u stečajnom postupku sud je trebao pozivom na odredbu čl. 3. ZPP-a osigurati zaštitu dužnika i vjerovnika i onemogućiti raspolaganja koja vrijeđaju dostojanstvo kao sastavni dio (javnog) morala. Upravo je stoga kupnja imovine za preko 70 (slovima: sedamdeset) puta manji iznos od onog utvrđenog suštinski nemoralna, a takva nemoralna kupnja mora za posljedicu imati ništetnost ili najmanje oglašavanje prodaje nevažećom ili poništavanje elektroničke javne dražbe. U tom smislu obrazloženje odluka suda ne bi trebala biti mehanička primjena odredbe prema kojoj se nekretnina

na četvrtoj dražbi prodaje za iznos početne cijene od 1,00 EUR, pa je dovoljna jedna ponuda da bi dražba bila valjana.

19. Dakle, kako je Vrhovni sud Republike Hrvatske već u predmetu broj Rev-701/2014 razmatrao cilj i doseg odredbi OZ-a u predmetu u kojem je nekretnina fizičke osobe ovršenika prodana za minimalan iznos, te kako je i Europski sud za ljudska prava u predmetu Ljaskaj protiv Hrvatske (zahtjev br. 58630/11) iskazao stav o tome, pa i o odluci broj Rev-701/2014, revident predlaže uz odgovore na postavljena pitanja u svjetlu ovih odluka ukinuti rješenje Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, broj PŽ-4261/2024 od 14. studenog 2024. i predmet vratiti na ponovni postupak.

Z A M J E N I K
ŽUPANIJSKOG DRŽAVNOG ODVJETNIKA

Dario Jukić